

Edini slovenski dnevnik v Zjednjih državah.
Izhaja vsak dan izvzemski nedelji in praznikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily in the United States.
Issued every day except Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4487 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4487 CORTLANDT.

NO. 282. — ŠTEV. 282.

NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 2, 1910. — PETEK, 2. GRUDNA, 1910.

VOLUME XVIII. — LETNIK XVIII.

MOHORJEVE KNJIGE za leto 1911

so dosegeli in smo jih pričeli naročni kom razpoložljati.

Naročili smo jih par sto komadov več in kadar jih želite imeti, naj nam dopoljite \$1.30, na kar mu jih odpomilimo po pošti registrirano.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
22 Cortlandt St., New York, N. Y.
Ročaki v Clevelandu, O., in okolici
dobe knjige v podružnicah:
6104 St. CLAIR AVE.

Ekspressni štrajk je zdaj končan.

—o—
Vozniki in raznaševalci so sklenili, da ne uprizore štrajka.

NEZADOVOLJNE SO HUJSKALI

—o—
Ekspressni uslužbenec se opustili svoje zahtevo po "Closed shop".

—o—
Ekspressni uslužbenec od Adams, United States, National in Wells Fargo Express Co. so priredili včeraj shod, na katerem se je razpravljalo o eventualnem novem štrajku. Sklenilo se je, da se ne uprizori štrajku in to se je po shodu tudi uradno objavilo, da se razprše govorice o novem štrajku. F. Dudley, agent ekspressnih kompanij je včeraj izjavil, da je bilo med ekspressnimi uslužbenec manogo nezadovoljnevez, ki so skušali svoje tovariše pridobiti za nov štrajk, ki bi se bil moral pričeti pred božičem, o katerem časnu imajo ekspressne kompanije največ dela. Ti nezadovoljneži so hoteli ekspresso družbe prisiliti, da upeljejo "Closed shop" ali starejši uslužbenec se niso hoteli udali in se sklicali shod, na katerem je bil za zdaj štrajk odklonjen. Ako bi nezadovoljni elementi med ekspressnimi uslužbenec vendar pripeli štrajkati, bi jih po izjavi organizatorja Williama H. Ashtonu unije ne podpirale.

—o—
Sprejeti pogoji.

—o—
Uslužbenec dobijo zvišanje plače za pet do osmih odstotkov in bodo delati samo 11. ur na dan. V dogovoru je izrečeno omenjeno in določeno, da ekspresso družbe ne bodo proti nobenemu uslužbenemu, ki pripada, kaki organizaciji, pristransko postopale in ga morda vsled tega odslovile. Ekspressni uslužbenec v Jersey City so dogovor tudi priznali. Novi plačilni pogoji so stopili včeraj v veljavo. Uslužbenec od Adams Ekspress Co. so mala na slabšem glede plače, kakor uslužbenec drugih kompanij.

—o—
Plače.

—o—
Vozniki dobivajo na mesec \$80, pomožni vozniki pa \$70, raznaševalci \$45 do \$55. Vozniki, ki vozoj z zapolin-avtomobilom \$75 in vozniki, ki vozoj z avtomobili, katere goni elektrika \$55. Za prekursno delo plačajo družbe 25 centov od ure.

—o—
Neporočen parček je šest tednov stanoval v neki votlini v Catskills.

—o—
ZIMA PRIKIMA.

—o—
Mlada dvojica je bila v Yonker, N. Y., aretovana.

—o—
Romantika se ni izumrla. To priča mlada dvojica, ki je bila včeraj v Yonker, N. Y., aretovana. Na policiji sta aretovanem dejala, da sta Edward Ward in Grace Carroll iz Newarka, ali policija je telefonskim potom dogmala, da je Edward Ward lekarniški uslužbenec Ladero Tallman, 128 Somerset St., Newark, N. J., in Grace Carroll pa je hčerka H. Sandersa v Newarku, ki ima na Clinton Ave. krasno hišo. Hčerka Beatrice Carroll je bila 18. septembra odšla z doma, češ, da gre v Hackensack v seminar, ali njevi starši so se kmalu prepričali, da je dekle pogagal s svojim ljubimcem Ladero Tallmanom, ki je bil uposten v Lairdovi lekarni v bližini Sandersonove hiše. Tallman in Beatrice Sanders sta se rado imela in ker nista imela upanja, da bi starši v zakonsko zvezro privoščili, sta sklenila pobegniti.

—o—
Lev učel.

—o—
Na parniku "Berkenfels", ki je včeraj priplul v New York, je bil med vožnjo učel lev iz zverinjaka. Raztegal je enega mornarja in na to skočil v morje. Na parniku sta bila dva leva, včasih v svojem zverinjaku, ki sta bila mirna, dokler je bilo morno mimo, ali ko je nastal višina, sta postala na vso moč divja in enemu se je posrečilo razbiti steno svoja kletke in priti na prost.

—o—
Lev je takoj napadel mornarja, ki mu je prišel nasproti in ga strasno razmasnil. Drugi mornarji in fastniki so z varnega kraja streljali na leva, dokler se ta ni zagnal v vodo.

—o—
Eksplozija pri požaru.

—o—
V avtomobilni tovarni Charlesa Barry na 154 E. 57. cesta je nastal včeraj požar, pri katerev se je izvršila tudi močna eksplozija. Tриje delaveci so bili poškodovani. V teku ene ure je ogenj unišil dve nadstropji. Ko so plameta prišla do shrambe barv in laka, je ustala tako močna eksplozija, da so se vsa poslopja v okolici stresla. Škoda znaša \$70,000. Kako je ogenj nastal, se ni dalo dozgati.

—o—
Življenje v jami.

—o—
Ladero Tallman je peljal svojo ljubimko v Catskill, kjer je vedel za neko votlinino in v tej votlini sta stanovala celih šest tednov, dokler ni pričimala zima in ju preprečila. Iz Catskill sta šla v Yonkers, kjer sta najela sobo v Zivela, dokler nista obudila s svojim vedenjem sum poli-

Nesreča na morju.

Mornarji utonili.

—o—
Pri Cherburg se je potoplil čoln, na katerem je bilo sedem amerikanskih mornarjev.

POGUMNI REŠILCI.

—o—
Ekspressni uslužbenec se opustili svoje zahtevo po "Closed shop".

—o—
Častniki amerikanskih vojnih ladij so bili gostje mesta Bresta.

—o—
Cherbourg, 30. nov. Ob francoskem obrežju razsaja had vihar. Ameriške vojne ladje atlantskega brodovja so se morale umakniti od obrežja in se drže s polnim parom v kanalu.

—o—
Zvezčer se je poročalo, da se je med viharjem potoplil čoln, na katerem je bil sedem amerikanskih mornarjev in da so vši utonili.

—o—
Mornarji na barkasi vojne ladje "Louisiana" so izvršili pogumno rešilje dejanje. Barkaso francoske oklopne "Dupleix" so valovi zanesli daleč od oklopne in je bila v nevarnosti, da se z motovim vred potopila. Mornarji amerikanske barkase so vzel veliki nevarnosti se podali za vajo in jo rešili.

—o—
Mnogi amerikanski vojakov je na kopneni in se ne more vrstit na ladje v sled prehudega viharja.

—o—
Pogostenje amerikanskih častnikov.

—o—
Brest, 30. nov. — Mestni zastop v Brestu je v mestni hiši priredil sijal na čast kapitana Thomasa B. Howarda, poveljnika četrte divizije amerikanskega atlantskega brodovja in drugim častnikom.

—o—
Trije mornarji utonili.

—o—
Sault Ste. Marie, Mich., 30. nov. V bližini Lime Islanda je kolidirala ladja "General" s parnikom "Athabasca" od Canadian Pacific železnične in se je potopila. Trije mornarji so utonili.

—o—
POLJAKI IN MADJARI.

—o—
Cerkveni spor.

—o—
Philadelphia, Pa., 30. nov. — Pri Ivovskem nadškufo grofu Andreju Septieckiju, ki pa papeževem naročil preiskejo pritožbo grško-katoliških proti škufo Soteru S. Ortynskiju v Philadelphiji, se je zgloboval 49 duhovnikov grško-katoliške cerkve iz vzhodnih držav in se mu pritožilo, da škufo Ortynski pristransko postopa proti ogrskim duhovnikom in da protežejo poljske duhovnike. Pritožniki so navedli, da je v Zjed. državah kaže 500.000 vernikov grško-katoliške cerkve in od teh jih je 400.000 iz Ogrskega. Škufo Ortynski je Poljan iz Galicije in haje pri vsaki priliki protagoj svoje rojake. Nadškufo grof Septieckij je pritožnike poslušal in se orientiral o položaju, ali o stvari. Le ni nitesar ukrenil, ker mora popraviti porečati papeži.

—o—
Društvo sv. Franciška.

—o—
Trst, 30. nov. — Društvo sv. Franciška v New Yorku je v nedeljo popoldne v Schenckenthal osmico cestni svoje redno mestno zborovanje. Na dnevnem redu je volitev novega odbora.

—o—
PRIDE NAZAJ V AMERIKO.

—o—
V nekem pismu izraža upanje, da se bo pri rojkih rehabilitiral.

—o—
London, 1. dec. — Dr. Frederick A. Cook, brooklynški zdravnik, ki je imel cel svet za norga s svojo trditvijo, da je našel severni tečaj in katemer se je pozneje dokazalo, da je slaperje v "Hampton Magazine" pritožbil spis, v katerem pravi, da ne ve, ako je na svojem severnem potovanju prišel do severnega tečaja ali ne. On se bo sedaj pri svojih rojkih rehabilitirati in se vrnil nazaj v Ameriko. Dr. Cook v svojem spisu ne pravi, da ni našel severnega tečaja, nego pravi, da ni gotov svoje potovanje trditve.

—o—
Svoje priznanje je prodal.

—o—
Dr. Cook je svoje priznanje najprej ponujal na prodaj angleškim listom. Zahvalil je za isto \$1000 in ker jih na Angleškem ni dobil, se je obrnil na "Hampton Magazine" v New Yorku.

—o—
Dr. Cook stahnje zdaj v nekem obškrbenem hotelu v Bloomsbury na Angleškem.

—o—
Na cesti zaboden.

—o—
Matthew Dollan, 15 let star, je bil včeraj zvoren pred hišo št. 30 Madison St. zaboden. On in 19 let star fant Thomas Cathoras, stan. na 30 Mott St., sta bila zaradi neke malenkosti sporekla in slednji se je tako razburil, da je tekel v bližini restavrant, vzel tam dolg kuhinjski nož, pritekel nazaj in napadel Dollana. Le-ta mu je hotel izviti nož iz rok, a Cathoras pa je dvakrat sunil v trehrib in ga smrščevalno ranil.

—o—
Življenje v jami.

—o—
Ladero Tallman je peljal svojo ljubimko v Catskill, kjer je vedel za neko votlinino in v tej votlini sta stanovala celih šest tednov, dokler ni pričimala zima in ju preprečila. Iz Catskill sta šla v Yonkers, kjer sta najela sobo v Zivela, dokler nista obudila s svojim vedenjem sum poli-

Mehikanski predsednik Porfirio Diaz. Sloga v napredni stranki.

—o—
Bivši podpredsednik Fairbanks je zopet v milosti pri administraciji.

PRORAČUN ZA MORNARICO.

—o—
Predsednik Taft izdaje svojo spomenico na kongres.

—o—
Mexico Ciudad, 1. dec. Danes ob 10. uri je bil general Porfirio Diaz zaprisežen kot predsednik republike Mehiko. Inauguracija se je vrnila mimo in pripravo. Diaz je bil že osemkrat izvoljen predsednikom mehikanske republike. V deželi vlada zdaj mir.

—o—
Bivši podpredsednik Fairbanks.

—o—
Washington, D. C., 1. dec. Bivši podpredsednik Fairbanks je zopet v milosti pri administraciji v Washingtonu. Po svojem odstopu s podpredsedniškega mesta se je bil popolnoma umaknil z javnega življenja.

—o—
Ljubljana. Z ozirom na blizujoče velečne občinske volitve v Ljubljani in na splošni politični položaj je dosegel v narodno-napredni stranki med obema strujama sporazum.

SLOVENCI V TRSTU.

—o—
Družinski poslanec dr. Plej postane senčni predsednik pri upravnem sodišču.

—o—
Ljubljana. Z ozirom na blizujoče velečne občinske volitve v Ljubljani in na splošni politični položaj je dosegel v narodno-napredni stranki med obema strujama sporazum.

—o—
Praga, 1. dec. Cesár Fran Josip je sprejel češkega voditelja, poslanca Adámeka v posebni avdijenci.

—o—
NADALJEVANJE SPRAVNIH PO GAJANJ.

—o—
Trgovski minister je izjavil, da vladni poslovni meni je v stanu, da bi dovolila kvantitativno in časno neomejen uvoz argentinskega mesa.

—o—
Praga, 1. dec. Cesár Fran Josip je zopet pokazal, da mu je zelo veliko na tem, da se dosegne na Češkem sporazumljenje med Čehi in Negocijami. Cesár je sprejel v avdijenci češkega voditelja in člena gospodarske zbornice Adámeka in se razgovarjal z njim o razmerah na Češkem. Vladar je počival, da je neobhodno potrebno, da se potom kompromisa med Čehi in Nemci dosegne delomljnost češkega delenja vrednosti zbirke.

—o—
Sloveni v Trstu.

—o—
Trst, 30. nov. Poslanec Mandić je dosegel, da se prične na državni dneški soli s 1. decembrom 1910. slovenski poslovni meni.

—o—
Praga, 1. dec. Cesár Fran Josip je zopet pokazal, da mu je zelo veliko na tem, da se dosegne na Češkem sporazumljenje med Čehi in Negocijami. Cesár je sprejel v avdijenci češkega voditelja in člena gospodarske zbornice Adámeka in se razgovarjal z njim o razmerah na Češkem. Vladar je počival, da je neobhodno potrebno, da se potom kompromisa med Čehi in Nemci dosegne delomljnost češkega delenja vrednosti zbirke.

—o—
London, 1. dec. V poslanski zbornici se je vrnila živilna debata o draginji. Trgovski minister Weisskirchner je izjavil, da vladni poslovni meni je v splošni politični položaj je dosegel v narodno-napredni stranki med obema strujama sporazum.

—o—
London, 1. dec. V poslanski zbornici se je vrnila živilna debata o draginji. Trgovski minister Weisskirchner je izjavil, da vladni poslovni meni je v splošni politični položaj je dosegel v narodno-napredni stranki med obema strujama sporazum.

—o—
London, 1. dec. V poslanski zbornici se je vrnila živilna debata o draginji. Trgovski minister

Jugoslovanska
Katol. Jednota.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELV. MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: FRANK MEDOSH, 9483 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Podpredsednik: IVAN GERM, P. O. Box 57, Braddock, Pa.
Glavni tajnik: JURJ L. BROZICH, P. O. Box 424, Ely, Minn.
Pomočni tajnik: MAKS KERŽIŠNIK, L. Box 383, Rock Springs, Wyo.
Blagajnik: IVAN GOVŽE, P. O. Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

ALOJZIJ VIRANT, predsed. naziv, odbora, 1700 E 25 St. Lorain, O.
IVAN PRIMOŽIČ, II. nadzornik, P. O. Box 641, Eveleth, Minn.
MIHAEL KLOBUČAR, III. nadzornik, 115-7th St. Cålumet, Mich.

POROTNI ODBOR:

IVAN KERŽIŠNIK, predsed. porot. odbora, P. O. Box 138 Burdine, Pa.
IVAN MERHAR, drugi porotnik, P. O. Box 95, Ely, Minn.
STEFAN PAVLIŠIČ, tretji porotnik, P. O. Box 3, Pineville, Minn.

Vrhovni zdravnik: Dr. MARTIN J. IVEC, 711 N. Chicago St. Joliet Ill

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE.

V Ameriko se je z južnega kolodvora v Ljubljani odpeljalo dne 18. pr. m. 17 Macedonice v 20 Hrvatov.

Začačil je čuvaj v ljubljanskem mestnem logu Franc Gorene dne 16. novembra dva brata, ko sta s fračami pobijale tice. Ubila sta bila do takrat že enega kalina, katerega jima je organ s fračami vred odvezel.

Regulacija Ljubljance. Baron Codelli v Ljubljani se poteguje za to, da naj se jez, ki se napravi na Ljubljani, pomakne za 500 metrov niže, da bi se tudi pod Ljubljano ležeče občine Dobrunje itd. mogle okoristiti regulacije Ljubljance. Baron Codelli ima pa že druge načete. Ustanovil bi red nekak električni tramvay na vodi. Čolni ali ladje bi se po Ljubljanci gonile z električno silo in bi bila napeljava električne narejene po železah, kakor je pri električni železnici. To bi bilo gotovo dobro in koristno.

Občinski sluga v stiski. Posestvo mladoletnega Franca in Matevža Gvajna v Jaršah bi se moralno vsled oblastvenega okaza v najem dati, živila in pa pridelki bi se morali pa na javni dražbi prodati. To pa ni bilo nikak všeč obema bratom. Ko je hotel občinski sluga Jožef Sever iz Ježice dotični ukaz pred cerkvijo v Šmarju prebrati, so ga oboklili oba brata in drugi njihovi tovarši ter skušali to preprečiti. Prav posebno se je odlikoval pri tem zidarski posmednik Anton Cegnar. Izjavil je, da je občinski sluga Sever ateriran in ga je hotel s pomočjo svojih tovaršev zapreti na dvorišče gostilnicarjev Dolenjske v Šmarjem. To bi se tudi nedvomno zgodilo, če bi se več posestnikov na razveljivo ne naredili, go ter ga uprostilo iz kritičnega položaja.

Jakec, Matevžek in Janezec. Jakob Ris, rojen 1. 1891, v cerkniškem okraju je bil svoj čas obsojan zaradi nekega delikta na 13-mesečno ječo, katero je preseljal v Maribor, potem pa moral na Ljubljansko prisilno delavnico, kjer se je pokori. Dne 18. novembra je ljubljanska policija prijela nekega 11-letnega dečka, ki se je pred dožjem skrival po vežah. Deček je pri uradu izpovedal, da je sirota Matevž Rister, da je bil dosedaj v svojem domačem kraju. Ker mu je pa postalo dolgčas po svojem bratu Jakobu, ki je v prisilni delavnici, je vzel s seboj svojega mlajšega brata Janezeca, s katerim sta se nekje na Notranjskem vseč na viak ter se pripravila v Ljubljano. Tukaj sta se zadržala in je Matevžek prišel v roko policije, Janezec pa še blodi bogosigredi kje. Jakec bržkone preje ne bo delata videla, dokler se ne povrne domov, kamor pride v kratkem tudi Matevžek. Upati pa je, da se Janezku zgodi enako.

ŠTAJERSKE NOVICE.

Ustoličen je na Muti petleten delek fizičnega delavca Praprotnika — Fanteck se je pri Bistrici igral ter se zvrnil v vodo.

Kompromis za občinske volitve v Trbovljah. Pogajanja glede kompromisa pri občinskih volitvah v Trbovljah so končana. Vodje posameznih strank so se dogovorili, da bodo v občinski odbor volili 22 Slovencev in 8 Nemcev, zastopnikov industrije. Med slovenskimi zastopniki boste 15 načelnikov, 4 socialisti in 3 klerikalci.

Dopolnilne občinske volitve v Slov. Bistrici. Pri dopolnilnih občinskih volitvah v 3. razredu so Slovenci pravili in so zamenili nemškotajči z večimi 2 glasovi. Nekat slovenski volivci je namreč ostalo doma.

PRIMORESKIE NOVICE.

Straki brivških pomočnikov. Iz Trsta poročajo: Vsi tukajšnji brivški pomočniki, katerih je okoli 260, so začeli strajkati. Zahtevajo popolni nedeljni počitki.

Gouverner na Reki. Za guvernerja na Reki je ograka vlada imenovala grofa Štefana Wickenburga.

Nastavljeni v sirotinici svinjarji. Iz Reke poročajo: Zoper nastavljenec sirotinja sirotinice so uvedli prekavo, ker so na sumu, da so dečki, ki se nahajajo v zavodu, v svoje preverzne namene izrabljali.

Važna slovenska pridobitev v Gorici. Cesar je imenoval ravnateljem goriske državne gimnazije znanega profesorja dr. Josipa Tomiška. Tako je dobila goriska gimnazija, kjer so do sedaj vedno gospodovali Nemci kljub temu, da je večina dijakov slovenske narodnosti, vendar enkrat slovenskega ravnatelja. Naravn je, da bodo Nemci sedaj upili na vse močne načine o zatiranju, oziroma o slovenski iniciji, kar jim pa ne bo popolnoma nič koristilo.

Skrb za Italijanstvo Gorice. Italijane skrbijo, kaj bo, ker je vodil reč "Tajec" v Gorici. So seveda Slovenec. Studirali so, kaj bo, če pojdje tako naprej in rekli so, da treba kaj storiti proti "invasiji tajeve". In kaj misijo storiti? Ker dotedaj "tajec" v mestu ne morejo preprečiti, boječi dosegli, da bi se nasejevali italijanski element v Gorico. Neko laško društvo je izvolilo odsotnih treh članov, ki imajo nalog skrbeti za to, da se priseli v Gorico kar največ Lahov. O, retev! Niti enega ne bo, ker nimajo kaj iskati v Gorici med Lahi; še v Gorici rojeni Lahi zapuščajo Gorico, ker vedo, kako je z njeno bodočnostjo, ne pa da pridejo Lahi od drugod v to mesto.

HEVAŠKE NOVICE.

Ker je na moža strelijal in ga težko ranila je bila Jean Popović iz Osijeka obsojena pri let let težje ječe. Spodjetka je Popović trdila, da je hočela moža le malo prestrašiti in mu dati mal spomin, ker jo je tepel, a kasneje je priznala.

Desetletnica Irme Polakove na zagrebškem gledališču. se je praznovala v soboto, 12. novembra. Pred desetimi leti je nastopila naša rojakinja prvotnik član hrvatskega gledališča na zagrebškem odrnu in je dosegla od tedaj neštevilne velikih uspehov, s katerimi se je priljubila vsemu občinstvu.

Cerkveni roparji prijeti. K zagrebškemu pozlatnjaku Schoenbuechnerju je prinesel nek fant na prodaj več cerkevih predmetov, zlasti en kelih. Ko je takoj nato vstopil nek drug mož, je fant pobegnil. Že zvečer se je poljubil posrečilo fanta in tudi njegova pomočnika prijeti in zapreti. Ti so: 17-letni potepuk Ivan Krčelič, Jevzenak in Frajan Kamenar. Priznali so skupno oropali verker v Ponikvi pri Celju.

Smola parobrodnega društva "Dalmacija" je zadnji čas velik: tekem 8 dni so zavozili na peseč kar štirje ujeni parobrodi: "Sebenico" blizu Matinske v Istri, "Zara" na otoku Brijovčak blizu Molata, "Klio" na Arogardne blizu Murteri in "Nerija" pri Pakostanu blizu dalmatinskega Belgrada. "Zara" in "Klio" sta bila izvlečena brez skoda, pri "Sebenico" ima dražba 30 isčok skoda.

RAZNOTEROSTI.

Afrika se probuja. Tudi v Atriki se je začelo svitati. Kot prvi pogovrske kulture: železo in premog so našli v velikanskih zalogah ne daleč od Natala in le nekaj milij od železnic. Ljudje so začeli pojmiti in se zavedati, da ni Afrika več dežela podvodnih konjev, diviljih zveri in diviljih ljudi, kjer je vse ali pragozd ali pa same puščave. Začela se je kultura najprej na obrežjih in gre vedno dalje ter vedno bolj zavzemata nekdanje pragozde in puščave. Celo v Sahari, katera je znana kot največja puščava, se je začelo vsled odkritju novo življenje. Med reko Niger in severnimi državami so namreč odkrili velike puščave. A tudi v sredini puščave pada povprečno na leto eden večje dejaz. Na ta način se puščava vedno bolj amika in vedno več je ljudi, kateri se naselijo tukaj ali tam. Ne bude dolgo, ko bodo afriški pragozdi spremenjeni v lepa polja in ko se bodo puščava umetno namakala ali irigovala. In na ta način se bodo dobilo velikansko lepo zemljo, kjer se bodo naselilo lahko na milijone ljudi.

Škandalozna afera v peterburških cerkevih. V Peterburgu se je dogodila neka škandalozna afera. Pred tremi leti je izginil ekonom duhovne akademije v Peterburgu, sredstvoma pravoslavnega protektorja nek mal človek in po poklicu akademik. Po njegovem odhodu se je izkazalo, da je v blagajnici akademije veliki primanjkljaj. Letos se je po zoper na letodok prikazal in prikazal je pred sodiščem. Ker se je ono izkazalo, da je bilo v sklepom, da tukaj so naseljeno na Korosko-laško mejo.

Kompromis za občinske volitve v Trbovljah. Pogajanja glede kompromisa pri občinskih volitvah v Trbovljah so končana. Vodje posameznih strank so se dogovorili, da bodo v občinski odbor volili 22 Slovencev in 8 Nemcev, zastopnikov industrije. Med slovenskimi zastopniki boste 15 načelnikov, 4 socialisti in 3 klerikalci.

Primošenske novice.

Straki brivških pomočnikov. Iz Trsta poročajo: Vsi tukajšnji brivški pomočniki, katerih je okoli 260, so začeli strajkati. Zahtevajo popolni nedeljni počitki.

Gouverner na Reki. Za guvernerja na Reki je ograka vlada imenovala grofa Štefana Wickenburga.

casopisje stvari poprije, je uti bilo mogoče več potlačiti. Pred sodiščem je izkazalo, da je prvi začel defradirati sam nadškot in vodja akademije. Ko je mladenec videl, da je stvar v neretu, je začel grahit tudi on. Zahajal je v nek sloveč samostan v Peterburgu, kjer se je igralo, popravilo in počenjalo najraznovrstnejše orgije. V afero so zapletene tudi dame iz visokih peterburških krovov. Kadars je mladenec zmanjkalo denarja, so ga inenih cenično pozvali, naj zoper krade iz blagajne akademije. Mladenec je naredil pred sodnijo poznivalen uitis. Zdravnički so izjavili, da je alkoholik v skrajni meri, dnevno in telesno degeneriran in ima podobovan silis ter da sploh ne more biti odgovoren za svoja dejanja. Vendar je dobil eno leto in štiri meseca ječe, drugi glavni kriveci so pa ostali prosti.

Skrb za Italijanstvo Gorice. Italijane skrbijo, kaj bo, ker je vodil reč "Tajec" v Gorici. So seveda Slovenec. Studirali so, kaj bo, če pojdje tako naprej in rekli so, da treba kaj storiti proti "invasiji tajeve". In kaj misijo storiti? Ker dotedaj "tajec" v mestu ne morejo preprečiti, boječi dosegli, da bi se nasejevali italijanski element v Gorico. Neko laško društvo je izvolilo odsotnih treh članov, ki imajo nalog skrbeti za to, da se priseli v Gorico kar največ Lahov. O, retev! Niti enega ne bo, ker nimajo kaj iskati v Gorici med Lahi; še v Gorici rojeni Lahi zapuščajo Gorico, ker vedo, kako je z njeno bodočnostjo, ne pa da pridejo Lahi od drugod v to mesto.

Skrb za Italijanstvo Gorice. Italijane skrbijo, kaj bo, ker je vodil reč "Tajec" v Gorici. So seveda Slovenec. Studirali so, kaj bo, če pojdje tako naprej in rekli so, da treba kaj storiti proti "invasiji tajeve". In kaj misijo storiti? Ker dotedaj "tajec" v mestu ne morejo preprečiti, boječi dosegli, da bi se nasejevali italijanski element v Gorico. Neko laško društvo je izvolilo odsotnih treh članov, ki imajo nalog skrbeti za to, da se priseli v Gorico kar največ Lahov. O, retev! Niti enega ne bo, ker nimajo kaj iskati v Gorici med Lahi; še v Gorici rojeni Lahi zapuščajo Gorico, ker vedo, kako je z njeno bodočnostjo, ne pa da pridejo Lahi od drugod v to mesto.

Novi način zdravljenja. Dr. Hartmannova zdravila vam dajejo novo, čisto in zdravo kri, a njegov novi način zdravljenja je najspomljnejši in najmodernejši.

Dr. Hartmannovo knjigo o novem načinu zdravljenja dobite brezplačno, zato si na-

D-HARTMANN
Je po 25letnem proučevanju in izkušnjah izpopolnil svoj novi način zdravljenja.

Zavrnite vse stare zdravniške knjige, ker je opisan v njih stari način zdravljenja, ki je danes ničvreden in škodljiv!

Novi način zdravljenja Dr. Hartmann-a vas uči, da je nečista voda v pokvarjenia kri vzrok vseh bolezni. Dr. Hartmannova zdravila vam dajejo novo, čisto in zdravo kri, a njegov novi način zdravljenja je najspomljnejši in najmodernejši.

Dr. Hartmannovo knjigo o novem načinu zdravljenja dobite brezplačno, zato si na-

100.000 knjig "Zdrava kri, zdravo življenje"

bode razdeljeni med slovenski narod; vsak kdor pošlje nekaj znakov (štampov) za potrdino, jo dobi brezplačno.

Na stotinu zahvalnih pisem in priznanj ozdravljenih bolnikov dokazuje, da je Dr. F. Hartmann efini zdravnik, ki more ozdraviti vsako in najtežjo bolez.

Ne odlašajte s svojim zdravljenjem, ter ne izgubljajte časa in denarja, temveč otišite v materinem jeziku vse bolezni in naloge, nakar boste dobili dober svet in gotovo pomoč.

Pisma naslovujte natanko na:

DR. FERDINAND HARTMANN,
231 E. 14th STREET,
NEW YORK, N. Y.

Kje je IVAN VAUPOTIČ, doma iz Smarje pri Kamniku. Star je 18 let, eno leto je bil v West Newton, Pa. Za njegov naslov želi vedeti Ivanka Vaupotič, 420 E. 9. St. New York, N. Y. (29-1-12)

Kje je MOJ brat MIHAEL KOS?

Doma je iz Študi pri Domžalah. V Združenih državah biva kaka tri leta in je bival do Velike noči letos v New Yorku, ter neznamen kati odšel. Slišala sem, da je bil pred par meseci v Clevelandu, Ohio. Prosim enjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da mi naznau, ali naj se pa sam javi; povrati mi imam raznотi iz stare domovine, ker je oče umrl. — Fannie Kos, 389 1st Ave., New York, N. Y. (28-11-1-12)

Kje je ALOJZIJ NATLAČEN, doma iz Manče pri Vipavi. Pred 6 meseci je bil v Thomas, W. Va., sedaj se nahaja nekje v St. Mary, Pa. Za njegov naslov bi rad zvedel Edward Krejčík, 1152 E. 63. St., Cleveland, Ohio. (29-1-12)

Stara navada je zdraviti revmatizem, trganje po udih, neuralgijo, zvajanje itd. z Dr. Richterjevin "Pain Expeller". Pravi Pain Expeller se dobija tudi v Ameriki v sleherni lekarji za 25 centov stekljenica in se spozna po varstveni znakmi s sidrom. Pri kupovanju je treba na to paziti.

POZOR, ROJAKI!

Kadar vam poteče zavarovalnična vaša hiša ali posetnina, obrnite se na Franka Gouša, edinega slovenskega zanesljivega zavarovalnega agenta v Chisholmu, Minn

SLOVAN DELAVSKA PODPORA ZVEZA

Vstavljena dne 16. avgusta 1908.
Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penns.
s sedežem v Conemaugh, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: GEORGE KOS, 524 Broad St., Johnstown, Pa.
Glavni tajnik: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
Pomolni tajnik: ANDY VIDRICH, P. O. Box 523, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: FRANK ŠEGA, L. Box 238, Conemaugh, Pa.
Pomolni blagajnik: IVAN BREZOVEC, P. O. Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNICKI:

JACOB KOCJAN, pred. nadz. odbora, Box 508, Conemaugh, Pa.
FRANK PERKO, nadzornik, L. Box 101, Conemaugh, Pa.
ANTON STRAŽIŠAR, nadzornik, Box 511, Conemaugh, Pa.

POROTNIKI:

ALOJZIJ BAVDEK, predsednik porot. odbora, Box 1, Dunle, Pa.
MIHAEL KRIVEC, porotnik, Box 324, Primero, Colo.
IVAN GLAVIČ, porotnik, P. O. Box 323, Conemaugh, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

S. A. E. BRALLIER, Greeve St., Conemaugh, Pa.

Cenjeno društvo, oziroma njih uradniki so ujedno pročeni potiljati česar naravnost na blagajnika in nikomur drugem, vse druge dopise pa so glavnega tajnika.

V sledišču da opazijo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali sploh kjerisbidi v poročilih glavnega tajnika kakje pomanjkljivosti, naj se te nemudoma naznani na urad glavnega tajnika, da se v prihodnjem popravi.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

NAZNANILO:

Cenjenim krajevinim društvam naznjam, da za člane, ki si vzamejo od društva potne liste za dva ali več mesecov, ter plačajo za več mesecov v naprej društvene in Zvezinice prispevki pri društvu, naj ne pošije poten društvo cele svote na Zvezinice blagajnika, pri čemer, kajti na jisti denar drži v društveni blagajni, ter mesečno zanj plačuje Zvez. Dosedaj so društva potiskala za več mesecov skupaj tak denar na blagajnika Zvez, kar pa prosimo, naj vzamejo zgorajino naznanje, kajti s tem se prihrani precej nepotrebnega dela glavnemu uradu.

Dalje posiljajo nekatera društva po 25¢ za prestopne člane na Zvezinice blagajnik; tudi tega ni potreba, kajti istih 25¢ ostane v društveni blagajni, ne spadajo pa v Zvezino blagajno.

Tudi pristopnine posiljajo nekatera društva preveč. Vsak novi član, ko je društvo sprejme, ima plačati pristopnine na S. D. P. Zvez le \$3.—, večkrat po katerem društvo pošije \$3.25 ali pa \$3.50. Na primer, ako je razpisavan assessment iz glavnega urada Zvez po \$1.25 ali pa \$1.50, in da v istem mesecu sprejme društvo kakega novega člana, se ni potreba izpirati popolnoma niz na assessment, kajti nov član plača le tri dolari pristopa k "Zvez", ne glede povisjanja assessmenta, obratno pa mora plačati povisan assessment zoper sprejeti član, to je, ako je član odstopil ali bil suspendiran prejšnjem mesecu, potem pa ga društvo drugi mesec zoper nazaj sprejme; tak član mora plačati toliko assessment, za kolikor je razpisani istega meseca.

Prosim naj blagovolijo nekatera društva vzeti to na znanje. V ostalem prosim tudi, naj mi pošijte vsa krajevna društva, hatera so volita nove uradnike za leto 1911. njih naslove in sicer natančna, kakor tudi učlene številke, ali Box številke vsaj do 15. decembra 1910. da mi je možno izdelati mesecni imenik za v glasilo istega meseca.

Z bratstvenim pozdravom

Ivan Pajk, glavni tajnik.

GOSPOD MIRODOLSKI.

Spisal Josip Stritar.

Konec.

"Gospod!" sklene Zaboj svoje pripovedovanje; "vi me poznate, da nisem poseben čestilec ženskega spola, in tudi veste, zakaj. Ali to vam pa pravim, nuj hodo druge ženske, kakor že, jaz jih ne bom sodil, ne potezal se, zanje — ta, ki jo imenujete svojo lobe; — kako naj rečem, da bi bilo prav? — to ni ženska, to je angel! Če pa kdo drugače sodi, naj stopi pred me, da izpregorim besedo z njim!"

In mož, ki se je bil nekako razvnele pred koncem svojega govora, udari krepko ob mizo, tako da je posoda na nji poškodila. Mož se je bil samo malo prestrail.

"Odpustite, čestila gospoda!...," prasi družbo; "tukoj hudo nisem mislil; moja pest, ki je dolgo počivala, okreplila se je, kakor je videti, kako pričrnil delu!"

Za odgovor podado vsi pa vrsti roko postenemu možu.

Zora je stala zamisljena, ko so vsi drugi zvesto poslušali Zabaja; pogledavata je zdaj obeta, zdaj Radovan, zlasti sestri. Radovan in Breda sta se bila pogledala samozrak, ko je Zaboj govoril. Ta, pogled je Zori, vse razdel in njen sklep je bil storjen. Ko je Zaboj končal, približa se ona svoji sestri, prime jo za roko ter jo pelje k Radovanu. Molče položi ujeno roko v Radovanovo, potem jima reče zginjene glasom:

"Bodila sreča! — Radovan! jaz nisem bila vredna sreče na vojni strani! Breda! bodi mn ti, kar mu jaz nisem mogla biti!"

Nato se obrne proti očetu, ki je giedal strmeč ta novi prizor ter ga prosi:

"Oče! blagoslovite svoja otroka..." Gospod Mirodolski pogleda Radovan, potem svojo bér in z obrazom jima bér, da tu je treba samo še očetova blagoslova; z veseljem jima ga Breda, ki se ji je lice žarilo od sreče in veselja. "to so sanje, to, ljuha Barba. Bojim se, da bi se ne zbudila in

da bi vse ne izginilo izpred mene!"

"Ker se vam je snubitek, kakor vidi, slab obusnela," reče na to smej se, gospod Mirodolski Zaboj, "treba bo kako drugače ukreniti. Veste, kaj? Rekli ste, da ste postali takober delave..."

"Torej za hlapca me hočete obdržati pri hiši, gospod?"

"Ne za hlapca, za prijatelja, za počnnika mi bo bude; delali bolete, kolikor in kadar vas bode veselilo. Kaj pravite?"

"Nič napačna misel; seziva si v roko, je velja! Za prijatelja vam bom v pomočnika, kakor hočete; za velikega hlapca, za pristavnika, oskrbnika, za vse! Le žakajte, ne bo vam žal; videli bolete, kakor vam bom spodarili; vse po novem!"

Vse vam bom narobe obrnil: kjer sedaj smrek rastlo, tam vam bom sejal pšenico, in leštevje bom nasadil po polji; lešniki se dobro prodajajo. Pojedelstvo in živinoreja; kupčija in obrinjava: vse bo vcelo in razvijalo se v Mirnem dolu, in kaka ruda se s časom tudi kje najde. To bo veselje. Ali zdaj pa moram še eno besedo izpregorit teme-le dvema. Tega vendar ne, da bi me ne povabila na ženitovanje. Ne za svata; svatje morajo biti "na pare", in jaz nimam "para", tudi nadejati se mi ga ni, kakor smo ravno videli; ali a godea bom prisel; videli boste, kakor Burke zna uganjati Zaboj, kadar hoče!"

Pozno je bilo že; dolgo jim je moral gospod Mirodolski prigovarjati, da so poseli za mizo. Imeli so lep božič večer!

Prijazni bralec! Ko bi bil sel ti tri leta potem o lepej jesenskem času po cesti mimo Mirnega dola, zgotovo bi se bil ustavljen, glasna vesela govorica se je razlegala z vrtja po dolini. Smeh je bilo slišati vmes, šum, ropot in veselo razgrajanje, tako da se gospoda Mirodolskega dom ni skoraj po pravici imenoval Mirni dom. Ali izmed raznih moških in ženskih glasov slišal se je najbolj tenek otroci glas. Gospod Mirodolski je imel indiagnosko pričutje, da je bil bolni. Vendar ves vrt ga je bil poln. Stari oče je imel veliko preglavico z njim. Prvi denar že mu je bil po vrtu vse evetice poravnal ali pa potepot; pod drevjem je ležalo vse polno najlepšega nezrelega sadja in zelenih okrnjenih mladišč. Strašno, preširen in porezen je bil res ta Milan. Svoje drobne ročice in nožice, ki jih je bil še le prav v oblast dobil, rabil je prav pridno v samo hindobijo. In vendar ni bil stari oče nič prav milovanja vreden. Ne da bi mu bil branil, svaril ga ali krotil; še navajjal in naganjal ga je, kolikor je mogel; in več ko mu je deček škode napravil, bolj je bil stari oče vesel, tako da je bilo res teko razsoditi, kateri je bolj pameten. I pri takem odgojevanju mu je Zaboj zvesto pomagal. Z njim je bil Milan poseben prijatelj. Ali mož je pa tudi znal ravnat v njim, kakor najboljša pestunja, ali pa še bolje. Nihče bi ne bil misil prej, da je Zaboj tak umetnik. Delal mu je "konjee" iz lubja, rožičke in malinice na potoku, da je bilo veselje. Imel je pa tudi svojega gojenca jeko v čisli. Slovensko ga je bil naredil za "knez Mirodolskega in vojvodo Tihodolskega"; in tako ga je nekaj Barba po staris nesmetno navadi vpravala, kogar ima najrajski, odgovoril je kako pametno: "Ato, imam najrajski, mammo imam najrajski, starega oteta imam najrajski, tetko imam najrajski in striča imam najrajski: vse imam najrajski!"

"In vi, prijatelj?" ogovori Zaboj. "sedaj, ko je vse drago takole lepo preskrbljeno, kako se boste vi odločili? Pomagajte nam, da tudi vasi kako prekrbimo; nočoj moramo biti vse skrivni v veseli." Oče jo objame, rekoč: "Zgodi se, da je tvoji volji, Bog daj, da bi se nihdar ne kesala."

"In vi, prijatelj?" ogovori Zaboj.

"sedaj, ko je vse drago takole lepo preskrbljeno, kako se boste vi odločili? Pomagajte nam, da tudi vasi kako prekrbimo; nočoj moramo biti vse skrivni v veseli."

Zaboj je bil dobre volje, smeje se odgovori mož:

"Oho! kaj tudi mene hočete oženiti, gospod? Zdaj je že vse v en kup, mislite, kaj ne?" Nič napačna misel. Same neveste je treba. Kje bi dobil pripravno nevesto? Mlada ne smeti, ali prestare tudi ne maram."

"Ozre se po sobi. V kotu zagleda pošteno Barbo, ki si ni mogla kaj, da bi ne bila pričujoča pri Bredini začeli.

Prime je za roko in jo potegue sredi sobe, rekoč:

"Kaj pa vi ali ti, dekla božja? Posaki se pri inéti, da bomo videli kako in kaj? — Za silo!"

O kaki drugi priložnosti bi se ne smelo tako ravnavi z Barbo, ali sedaj je bila dobre volje, da možu si zamerila robate šale; saj je videla, koliko dobrega je bil storil ujemanemu gospodu. Pogleda mu v obraz in odgovori:

"Meni se zdi, da nama obema ni več sile!" Potem gre k Bredi in jo podraži:

"Nu, kaj sem ti pravila? Ali boš zdaj še rekla, da sanje nič ne pomeni?"

"Kaj vaše sanje?" odgovori ji vangleščini in lepopisu potom dopisovanja.

Ako želite dobiti nekaj pojma o teh predmetih, vpišite se v našo čolo. Ponujemo že tri leta. Pojasnila za storitvijo.

Slovenska korespondenčna šola,

6119 St. Clair Avenue (S. B. 10),

Cleveland, Ohio.

KRETANJE PARNIKOV.

POTSDAM odplije 6. decembra v Rotterdam.

MAJESTIC odplije 7. dec. v Southampton.

MARTHA WASHINGTON odplije 7. decembra v Trst.

LA SAVOIE odplije 8. decembra v Havre.

ST. PAUL odplije 10. dec. v Southampton.

LAPLAND odplije 10. decembra v Antwerpen.

NIJEW AMSTERDAM odplije 10. decembra v Rotterdam.

KAISSERIN AUGUSTE VICTORIA odplije 10. decembra v Hamburg.

KAISSER WILHELM DER GROSSE odplije 13. decembra v Bremen.

LA LORRAINE odplije 15. decembra v Havre.

PHILADELPHIA odplije 17. dec. v Southampton.

Parnike, tiskane z debelimi črkami, priporočamo rojakom, kateri želijo

biti za božične praznike doma.

lahko mirno spi in si je svest, da ti pridejo po posredovanju te tvrdke

v najkrajšem času domu.

Rojaki ne poslušajte!

Obrekovalcev in lažnjivev iz katerih ne govori drugač nego črna zavist.

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

(lastna hiša)

6104 St. Clair Ave. N. E., Cleveland, O.

stoji danes tako trdno kakor še nikdar poprej. Kdor pošilja

denarje v staro domovino

lahko mirno spi in si je svest, da ti pridejo po posredovanju te tvrdke

v najkrajšem času domu.

Potniki, kteri kupijo

parobrodne listke

so pri tej tvrdki najbolje in najsolidnejše postreženi.

To ve več tisoč rojakov!

Vsakdo kdor se je enkrat obrnil na to tvrdko se še vedno z zaupanjem na njo obrača.

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE.

(Francoska parobrodna družba.)

Direktina črta

do Havre, Pariza, Švicce, Inomosta in Ljubljane.

Ekipres parnikl soi

"LA PROVENCE" "LA SAVOIE" "LA LORRAINE" "LA TOURNAINE" na dva vijaka

na dva vijaka

na dva vijaka

na dva vijaka